

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od štiristopenne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Pravništvo, na katero naj se vlagajo prošnje, naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Grof Taaffe, nemški liberalci in njihovo spravaljube.

Taaffejev govor, v katerem se naglašja, da se Slovani v Avstriji ne smejo pritiskati na steno, ker imajo iste državljanske pravice, kakor drugi avstrijski narodi, vzbudil je med liberalnimi ustavoverci in v njihovem časopisju veliko razburjenost. Tega se niso nadejali, da bo ministerstva predsednik baš sedaj, ko so se veselili, da so ministerstvo z opozicijo proti vojni postavi v zadrego spravili, ko so pričakovali, da se bo ministerstvo trudilo, kakor se ta postava iz gospodske zbornice vrne, liberalce na svojo stran pridobiti — poudarjal enakopravnost Slovanov z drugimi avstrijskimi narodi, in da je njegova naloga bila, Čehe spraviti k skupnemu delovanju na ustavnih tleh. To je preveč. Tarih besedij do zdaj neomejeni gospodovalci avstrijskih Slovanov z ministerskih klopij niso navajeni slišati. Taaffejeve besede so jih globoko užale. Razumemo. Glas, kateri proglašja, da je sluga enakopraven svojemu nepravničnemu gospodu, poslednjemu ne more biti prijeten. Tesko je gospodu, kateri je navajen brezobzirno zapovedovati, umakniti se slugi, katerega je neopravičeno tlačil, da poleg njega sede.

Da, sluge smo bili Slovani dozdaj, sluge brezobzornemu, krivičnemu gospodarju, zato nij dombe, kakšen utis so poštene besede Taaffejeve na nas naredile. Naj se Taaffejeve besede uresničijo prej ali pozneje, uresničiti se morajo, — to zahteva obstanek Avstrije. Njegove besede so nam novo potrdilo, da v visocih krogih še biva pravcoljubje, in da je v merodajne kroge prodrlo prepričanje, da mora Avstrija vse svoje narode z enako ljubeznijo okleniti, da v Avstriji ne sme več biti gospodujočih in hlapčujočih narodov, da morajo vsi narodi enakopravni biti, sicer jim nij mogoče navdušeno, skupno in izdatno delati za blagor in slavo občne domovine.

Naravno je, da je in še bo Taaffejev kratki govor dal časnikarskim peresom mnogo posla. Njegova krepka in možata izjava je za obe stranki venke važnosti. Ustavaška stranka smatra Taaffejevo izjavo kot napovedbo vojske, in uže se čujejo glasovi, da tudi pri drugem posvetovanju vojne postave v zbornici liberalci ne bodo za njo glasovali — Taaffeju vkljub ne. Stranka, ki je pred nekoliko dnevi zatrjevala, da tega vprašanja ne smatra za politično, in da je le iz gospodarstvenih vzrokov zoper vladni predlog vojne postave, hoče zdaj na Taaffejevo izjavo odgovoriti z odločno opozicijo. Ministerstvo, katero hoče Slovanu pravično biti, mora pasti. Naloga nemško liberalne stranke je zdaj z vso silo upreti se namerjenemu sporazumljenju in spravi avstrijskih na-

rodov, za to ker bi ta sprava konec storila pritiskanju Slovanov na steno. Glasila te stranke se uže zaletujejo v Taaffja. Ker je ravnopravnost vseh avstrijskih narodov uže v osnovnih državnih postavah formalno zajamčena, je težko jedro Taaffejevega govora napadati, ako se ne hče očitno resnici v obraz biti, za to iščejo liberalni modrijani dlake v jajci, da bi mogli svojo jezo nekoliko ohladiti nad ministrom, kateri se predrzne javno z ministerskega stola izreči, da Slovan ima iste pravice v državi, kakor drugi državljani. Pustimo jim to veselje. Bodimo mirni in mirno pričakujmo, kako se bodo stvari razvile. Prestali smo uže mairskaj, prestanemo tudi sedanje liberalno regljanje. Naj se stvar zasuje takó ali takó, to je gotovo: nemško-liberalna stranka ne pride na krmilo. Od vsake druge stranke pa se nadejamo, da bo Slovanom pravična, in da se bode pri reševanju državnih vprašanj ná-nje ozirala, kakor to zahteva njih število in njihovi davki.

Nemško-liberalne stranke se nam je v prihodnje tem manje bati, ker je vedno očitneje, da ne tira praktične politike, temuč se slepej strasti voditi da. Nič drugzega nij, kakor strast in sovraštvo do Slovanov, ako se upije, da Avstrija ne more obstati, ako ne gospodujejo v njej Nemci, Slovani pa od njih milosti živé. Strast v politiki — kakor nikjer — nij dobra. Treba je hladno računati z vsemi obstoječimi razmerami. Mogoč je sicer tudi z neprevidno politiko kratek in navidezni uspeh, ali nasledki ne izostanejo.

Da niso naši Nemci takó zaslepljeni, imeli bi dandenes ves drug uspeh pokazati, kakor ga imajo. Imeli so lepo priliko osigurati si odločilno besedo v Avstriji. Pravice slovanskih narodov naj bi bili spoštovali, in Slovan — mehak, ponizen, hvaležen — hvalil in povzdigoval bi bil Nemce kot pravične poštene in v resnici omikane državljane, kateri svojim sodržavljanem privošče, da se na podlagi svojega jezika izobražajo, — Slovan bi se bil v svojej pohlevnosti in krotkosti le malo brigal za politiko, klanjal bi se bil srečnemu Nemcu, zanašal se na njegovo blagodušnost, in ta bi bil odločeval v Avstriji. S pravico in uvedenjem jezikove ravnopravnosti pridobil bi si bil Nemec slovansko spoštovanje in morebiti tudi ljubezen njegovo.

Politično delovanje med avstrijskimi Slovani vzbudili so Nemci. Neznosna gospodželjuost v vseh stvaréh, neprestani pritisk na Slovane, brezobzirno zatiranje vsega, kar je slovansko, oholo teptanje narodnih pravic in vedno preziranje Slovanov je tiste vzbudilo, ter jim pokazalo, kaj imajo od Nemcev in njih prijateljev pričakovati; stopili so na noge in pričeli prisiljeni možato delo, da se rešijo narodne smrti, in si pridobé nekoliko pravic, katere bi moral v ustavnej državi uživati vsak

narod brez boja. Nemci si uged, spoštovanje in ljubezen sami zapravljajo. No Slovan — mehka in miroljubna duša — pripravljen je, pozabiti, kar je hudega in krivičnega užil, pripravljen je sodržavljanu Nemcu roko podati v bratovsko spravo in zvezo, brž ko je Nemec voljan pripoznati in pustiti Slovanu, kar je njegovega. Nemec — ustavaški Nemec — pa klubu temu, da vidi Slovana močnega pred soboj, odbija ponujano roko, — mar je njemu sprava, mar njemu korist in sreča Avstrije, mar njemu mir in blagostanje države, — on ima uzvišenejšo nalogo, on se mora boriti za obstanek nemške hegemonije v Avstriji.

Nekaj časa so tudi Nemci o spravi govorili, ali stara nemška ošabnost je kmalu prodrila in pokazalo se je, kako oni spravo razumevajo. Slovan naj se odreče svojih narodnih pravic, naj molči, naj se na milost in nemilost udá nemškim liberalcem, — naj čaka pohlevno, kdaj mu ti od bogato obložene mize kako kost vržejo, naj ostane še dalje tisti potrpežljivi suženj, kakor je bil toliko časa, — pa je sprava gotova. — č.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 6. dec. [Izv. dop.]

— x. Paragraf 2. vojaške postave, določujoč nabor novincev vojakov do leta 1889, nij dobil v včerajšnji seji potrebnih dveh tretjin. Centralisti, ki jim je mar samo za svojo popularnost, niso glasovali za ta paragraf. Jedna kakor druga stran zbornice se je zámán trudila, da bi prodrila s svojim predlogom, — se vé, da pri sredstvih v to svrho je bila na obeh stranéh velika razlika. Na jednej, avtonomistiški strani resni opomini na bodočnost, in da zahtevajo interesi države to, da se pobiranje vojakov določi za deset let, — na drugej, centralistiški strani nova centralistiška kompozicija: ne smemo in ne moremo, ker ne hčemo pravic iz rok spustiti, ker ljudstvo ne more več plačevati itd. Jeden iz levce, priznani Schönerer, je celó opustivši vso resnost, katero zahteva hiša uže ob sebi, predlagal, naj se davki ónim volicem, ki so volili take poslance, ki bodo glasovali za to postavo, povekšajo za 100 odstotkov.

Debata o vojaški postavi je spravila mairskaj zanimivega na svetlo. Tu se je pokazalo, da ustavaški ne morejo nič opraviti, da ne bi poleg sumničli svojih političnih nasprotnikov. Najbolj živa priča pa, kam more človek zaiti v svojej zaslepljenosti in nebrzdanej strasti, je poslanec Tomaszuk; pred končenjem debate je mož čutil še enkrat potrebo, da izlije svoj žolč nad avtonomisti in zdanjo vladu. Mož nij velik govornik, a v osebnem napačanju je on velik, poleg pa je še večji sovražnik Slovanom, da si je sam — Slovan. Zgodovina nam kaže mnogo izgle-

dov, ka izneverice naroda so tega največji nasprotniki; a zgodovina nam tudi jasno kaže, ka take izneverice niso si upali čela kvisku nositi. Tu pak je nov izgled, — Tomaszuk je priznal v svojem — govoru, ka je Slovan, a v enej sapi je dostavil, da njemu je ljubše, če so Slovani v Avstriji tlačeni, da on si ne more Avstrije drugačne misliti, nego tako, kjer Nemci sami gospodujejo! Kaj si moremo misliti o človeku, ki v lastno skledo — pluje, iz katere zajema? Ob tolikej smelosti je vsa zbornica popolnem obstrmela, a vidi se žalostno, da je mož — Rusn.

Takoj za tem govornikom je poprijel za besedo ministerski prvosednik grof Taaffe, da je podučil Tomaszuka, kake razmere in kaki odnošaji da morajo uživeti se v Avstriji. Grof Taaffe je dejal:

„Nijsem mislil oglašiti se v tem važnem, težkem vprašanji, tega bi tudi ne trebalo, kajti to vprašanje se je od vladne mize — mislim, ka se je to splošno priznalo — na sijajen način branilo. Ali baš moj predgovornik mi je v specialnej debati k § 2 izkazal čast, da me je osebno napadel. Gospod predgovornik je dejal: „Gospod ministerski prvosednik, ki je na čelu zdanej vladi, je isti, kateri je bil tudi na čelu meščanskega ministerstva“, ter je iz tega — prosim oprostjenja za ta neparlamentarni izraz — norce brill! (Na levej: Ohó! Na desnej: Da! Govornik glasneje:) Gospóla moja! Jaz sem stal na čelu meščanskemu ministerstvu, tja me je v hudem času pozvalo zaupanje Nj. veličanstva cesarja; razmere so se pak tako preobrnila, da sem uvidel, da se v blagost Avstrije nič več ne sme tako postopati, (Dobro! na desnej.) in katastrofa je nastopila, katera je gospóti znana in še v spominu, da se namreč je ministerstvo ločilo v večino in manjšino. (Dobro! Res je! na desnej.) Čast mi je bila stati na čelu manjšini (Dobro! na desnej.) in v ónej izjavi manjšine sem branil óna načela, katera imam še danes. (Dobro! na desnej.) A jaz sem videl potrebo, da ako hoče biti v Avstriji res pravo parlamentarno življenje, da mora biti parlament polen, morajo biti vsi življi naše lepe carevine notri zbrani in morajo zastavljati svojo besedo. (Dobro! na desnej.) Jaz sem poskusil ustvariti možnost, da se bodo udeleževali ustavnega življenja tudi oni življi, ki zastopajo lepe dežele in velike davkovske svote in ki so pripoznane kapaciteti. (Živahno odobr. njejn rokopleskanje na desnej. Klic na levej: „Ne ministersk prvosednik, nego ustava je ustvarila to možnost!“ „Neverjetno!“ „K redu!“ Glasneje:) Hvala Bogu, ti življi se zdaj udeležujó ustavnega življenja in jaz mislim, da se je storil velik korak dalje k okrepljenju ustavnega življenja v Avstriji. (Dobro! na desnej.)

„Očitalo se je, ka je koalicijsko ministerstvo, ki se jednej strani smehlja, drugej pa preti. To ministerstvo pak si je baš postavilo zadačo, da doseže spravo, pomirjenje, in mislim, da ta smehljaj, nad katerim se tako spodtka, nij kazal samo jednej strani.

„Nadalje se je očitalo, da vlada si nij svesta svojega smotra, — a vlada si ga je svesta, ter ima smoter: Narode avstrijske zjediniti na tleh skupne avstrijske ustave. (O to bravanje in rokoplesk na desnej.) V jednej točki pak sem složen s čestitim predgovornikom: on hoče imeti namreč Avstrance, avstrijsko večino, a ne nacionalno. Ali Avstrija

ima mnogo narodnostij, kojim se morajo pravice tudi braniti. (Živahno odobr. nje na desnej.) Ako stojé te narodnosti jedna poleg druge, ako so si sveste svojih pravic in ako jih tudi uživajo, potem si bodo radostno podale bratsko roko in delavale za blagobit velike in cele Avstrije. (Dobro! na desnej.) Nadalje ima predgovornik tudi prav, ako pravi, da se ne more vladati, ako so Nemci k steni pritiskani, **a tudi Slovani ne smejo biti k steni pritiskani.** (Odobrenje na desnej.) **Kajti óni so ravnopraven faktor v naši Avstriji,** in baš pójem narodnostij, ki živé v Avstriji, narodnosti vkupé delajo Avstrijo, in ako prizna to tudi vlada, potem, gospóla moja, bodo vsi tudi dobri Avstrici. (Živahno odobr. nje in rokopleskanje na desnej; ugovori na levej; dolgotrjen nemir.)

Nemogoče je opisati, kako je bila leva stran zbornice poparjena; da, — takih besedij z vladnega stola centralisti niso še slišali, dosé se jim je zmirom le laskalo, in za to je tudi preobrat ta silno občuten. Nijso si mogli Slovanov kot ravnopravnega faktorja misliti toliko časa, da jim je morala naposled vlada povedati: Slovanisó ravnopravni, Slovanov se ne sme k steni pritiskati! Zbornica je bila silno razburjena, in centralisti so sredi govora Taaffejevega zaglali tak hrup, da je moral zbornični predsednik vmes poseči in opominjati levico, ka govornika se ne sme motiti. A tud pozneje so centralistiški govorniki zaman iskali pozornosti in neuspešna je bila replika Walterskirchnova zoper znano izjavo grofa Clam-Martínica, utisek Taaffejevega govora je bil presilen. Prišlo je glasovanje o § 2 vojaške postave; glasovalo je izmej 329 poslancev 174 za vladno predlogo, zoper njo 155; da bi vladna predloga dobila veljavo, morala bi dobiti 220 glasov, t. j. dve tretjini.

O vojaške postavi bode sklepala zdaj gospod-ka zbornica, katera jo bode gotovo nespremenjeno sprejela. Za tak slučaj, ako sklepa zbornice poslancev in gospodske zbornice nijsta soglasna, določuje opravljeni red državni ga zbora, da volita obe zbornici jednako število udov v komisijo, da napravi skupno poročilo, ki pride najprej za obravnavanje v poslaniško zbornico za to, ker je ta prva obravnavala o tej stvari. Ta komisija voli dva predsednika, jednega iz udov gospodske zbornice, jednega iz ónih zbornice poslancev, ki se v predsedstvu menjavata. V tej konferenci se ne glasuje imenski nego z listki, na katere se zapiše „da“ ali „ne“. Izid te konference se objavi po obeh predsednikih v obeh zbornicah.

Zyečér je bila zopet seja; na vrsti je bilo tretje branje vojaške postave in volitev v delegacije. V tretjem branji se vojaška postava sklene s 135 glasovi zoper 119.

Volitve v delegacije so dale avtonomistom večino.

Politični razgled

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. decembra.

V soboto je imela tudi **gospodska zbornica** seja. Na dnevnem redu je bilo prvo branje vojaške postave; ta zakon je gospodska zbornica oddala odseku 15 udov.

Vnanje države.

O atentatu na **ruskega** carja imamo zdaj natančnejša poročila. Z vlakom, s kate-

rim se je peljal car, so se peljali tudi ministar carske hiše grof Adlerberg, vojni minister grof Miljutin, komunikacijski minister, državni tainik Posjet, žandarmerijski šef generalni adjutant Drentelen, namestnik ministra vnanih poslov Giers, potem generalni adjutantje Rilev, Voevko, Saltykov, Kušev, Merler in knez Galičín. Tako, če bi se bil hudobni čin posrečil, bi ne bil samo car umrten, temuč skoraj vsi višji državniki, in tako bi bile nastale velike zmešnjave. Caru je nesrečo nazval sam minister carske hiše in car, zvedši vse, je rekel: „Z hvalim vsega mogočnemu Bogu, da me je obvaroval hudobne roke vragov“. Dva dni pred odhodom carjevim iz Moskve so na kolodvoru v Elizabetinem gradu prišli nekoga sumnjivega človeka, ki se je mislil peljati po moskovske železnici v Burest, in pri njem našli strupa in 13 plehnatih pušic nitroglycerina. On je priznal, da je puntar, a odločno tajil vsako zvezo z moskovsko sféro. Knez Gorčakov je zonet prevzel svoje posle kot državni kancelar. Giers, katerega so uže nekateri imenovali za ministra vnanih poslov, bo še nadalje direktor azijskega oddelka ministerstvu.

Zadnji čas ruski listi mnogo pišejo o rusko-poljskem sporazumljenji. Praška „Politik“ je objavila neko poročilo, da se bo stvar po novem letu, kakor je mogoče po ruskem državnem pravu v dejanje upeljala.

Bolgarski knez Aleksander je, ker nij mogel sestaviti novega ministerstva, razpustil bolgarsko narodno s-branje.

Govori se, da ruski general Ignatijev pride za poslanika namesto Uexüllla, zdaniaga ruskega poslanika pri **italijanskej** vladi. Nemški listi se jezé, da tak odločen Slovan pride na tako važno mesto.

Francosko ministerstvo je dobilo zaupnico od zbornice. Za zaupnico je glasovalo 243 poslancev, proti 104 poslanci.

Francoska vlada je zopet mnogo osebnih spremem v višjih upraviteljsvenih uradih priredila. Te spremembe zadevajo 6 prefektov, 14 podprefektov, 10 generalnih tainikov in 2 prefektur-ka s etniki.

V **pruskem** deželnem zboru je razkladal Windhorst spremenjeno postopanje centra. Windhorst je rekel, da prej je centrum stal popolnoma sovražnemu ministerstvu nasproti, a sedanje ministerstvo prijaznejše postopa z njegovo stranko. Ministerstvu se mora pustiti čas, svoje misli razviti in premisliti, kako hoče postopati. On sicer obžaluje, da stvar tako počasi gre, pa upa, da se bode ministerstvo vendar oziralo na želje centra. „Mi homo, kakor dozdej predlagali svoje želje a mislimo, da se ob svojem času uresničijo. Mi od svojih principov za las ne odstopimo in se nadejamo, da naz bode konservativci bolj podpirali nego dozdej.“

Toma Brennan, glavni vodja **irskih** agitacij in Parnell sta od angleških oblastij prijeta in zaprta. Neredi na Irskem se nadaljujejo

Dopini

Izpod Nanosa 7. decembra. [Izv. dop.] (Abendroth.) Z velikim veseljem smo čitali poročilo o interpelaciji, koja je do ministra za deželno brambo stavil g. Obreza s tovariši. S tem so naši poslanci ustregli vsem, ki imamo od Abendrotha dobiti krvavo zasluženi denar; zaradi tega izrekamo jim najtoplejšo hvalo, a nadejamo se, da naši gospodje zastopniki do skrajne meje ne bodo odnehal od započetege dela, nego vse moči in prilike porabili, da svoj namen dosežejo ter s tem veliko zlo in bedo od marsikatero pridre in poštene družine odvrnejo. Da, hud je udarec, ki ga je živinska kuga napravila Kranjskej, ali nič manji, pač pa veliko večji je óa od Abendrotha.

Gola je istina, kar se omenja v tej interpelaciji, namreč, da smo vsi mislili, ka bode sam c. kr. vojni čérar poročstvo prevzel.

Kaj bi tudi ne bili, ker je Abendroth tako zvišal in napeljal, da nam drugače nij bilo misliti. Dopovedovalo se nam je, da je Abendroth jako priljubljena osoba pri našem dvoru, kjer je naposled služil kakor ritmajster pri cesarski gardi, in da le zaradi tega se mu je izročilo to podjetje. Vsi vozniki so dobili črno žolte trakove, koje so si morali na pokrivala pripeti, a vozniki vodniki ali kondukterji imeli se enake na levej roki pripete. Na notranjej strani teh trakov bile so pritisnene črke: „K. k. Platz-Commando Triest“. Prvi dan, ko smo se ukrcavali, bil je poleg tudi en g. major od topničarjev, ki je s prvo ladijo „Avrora“ v Hercegovino odplul, temu se je velik pomen prikladal; z jedno besedo vse je bilo tako napelano, da se je moralo verjeti, ka c. kr. vojni čar sam odgovornost nosi za vse podjetje.

Ko so v Mostaru nekateri gospodarji ali lastniki vóz in kónj hodili v Abendrothovo pisarno prosit, naj se jim zaslužek izplača, ker jim je bilo zelo treba denarja, kajti upniki in pa c. kr. davkarja jim je žugala z bobnom: tedaj se jim je denar tako dajal, kakor da bi ga dobili ubogajme! Dobili pa nijso nigdar vsega, zadovoljni so morali biti, da so vsaj tretjino ali morda polovico zasluženega izvili. Ako se je kdo predrznil odločno terjati svoje, bil je sè silo ven iztiran, pa moral biti vesel, čenij še kaj po hrbtu ušel, kajti topli so ti gospodje za kratek čas. Čem dalje, tem slabše je bilo, ljudem nijso hoteli dajati potrebnega denarja, konjem pa ne potrebuje krme; sleparilo se je na vse mogoče načine, kakor se je le dalo, a ubogim voznikom in živini godilo se je nepopisno trdó. Nekateri so hoteli konje in vozove prodati, da bi se mogli vsaj domov vrniti, a dovolilo se jim nij, nego žugalo z zaporom; drugi so hoteli domov iti, te so stražili z vojaki in tako reve vozniki nijso mogli ni živeti ni umreti; naposled primorani so bili obrniti se do avstrijskega konzula, a tudi tu opravili so malo ali bolje rečeno nič; kajti konzul se je zanje le malo zmenil; nij ga dosta brigalo, kaj in kako se tem uboščekom godi, odpravil je rad vse na hitro in tako, da se nij bilo pritoževati Abendrothu, ki je mej vsem tem časom dobro živel. Vzel je lepo stanovanje v najem, kjer je sè svojo gospo stanoval, vozil se vedno sem in tja, pa dajal velike pojedine; v najem je vzel kavarno in gostilno, ter ji dal vse popraviti in preurediti, tako, da sti postali prvi v Mostaru. Na tak način je ta gospod svoj visok švindej uganjal, mej tem, ko je mnogo pošt-nih, skrbnih očetov in gospodarjev trpelo lakoto, mraz, in drugo pomanjkanje, s tožnim okom oziraje se proti daljnjej domovini, tja, kjer je draga jim obitelj čakala s teškim srcem toliko zaželene in potrebne pomoči.

Od mnogih krajev se čujejo nevezela poročila o velikej revščini in bedi, pa o tej zadevi pri nas nijmo nič na boljšem, no, smelo trdim, da na Notranjskem je kmet jako delaven in veliko trpi, a kljubu temu je tudi neizrečeno reven. Na vse načine obrača in dela od zore do mraka, da bi se le mogel rešiti grozeče revščine. Radi tega bilo je Abendrothu lahko, brez vsake garancije dobiti toliko voznikov; prodavali so ljudje, kar so le mogli, da so si pripravili voz in konje, s katerimi so si mislili kaj prisluziti, a zgodilo se je ravno nasprotno. Kar nij bilo uže prej dosti revščine, toliko se bode še pomnožila, ako

se ne doseže, da ljudje dobodo zaslužene novce. Mnoge trudoljubne gospodarje bi goljufano zaupanje spravilo popolnem na beraško palico. Na tak način proletarijat vedno bolj in bolj raste, kar pa gotovo nij na korist ostalim posestnikom, najmeni pa državi.

Za to ponižno prosimo naše gospode državne poslance, naj blagovolé potruditi se kolikor jim je le moči, da se popravi ta v nebo upijoča krivica, kolikor jo nam dela Abendrothova sleparija; naj nam pomorejo do krvavo zasluženega denarja na jeden ali drug način, vse žive dni jim bolemo za to hvaležni Hinko.

Z Dunaja 6 decembra. [Izv. don's] (Slovensko literarno društvo.) Dolgo uže nij bilo nič slišati o slovenskem literarnem društvu na Dunaji; zadnji občni zbor, ki se je vršil 26. p. m. pokazal je, da se je društvo v preteklem letu držalo lepega namena, gojiti slovensko slovnost in vaditi se v vednosti in umetnosti. G. predsednik Josip Hubad otvoril je občni zbor ter povdarjal, da je društvo verno gojilo ljubezen do materinega jezika in mile slovenske domovine. Omenil je tudi, da je umrl državni poslanec grof Barbo, ki je nepremično branil prava domovine ter v tem svetem poslu izdihal svojo blago dušo. Ulice pa so ustali sè svojih sedežev. Na to prebere tajnik društva g. stud. phil. Karlo Štrekelj svoje poročilo. V preteklem društvenem letu bilo je branih 25 spisov in sic r 9 literarno-zgodovinskih, 1 filozofično kritičen, 3 filozofični, 2 naravoslovna, 1 ekonomičen, 3 lenoznanski, 2 pesni in nekaj narodnih pesni. G. denarničar poročal je o društvenem mnenju. Vršile so se potem volitve. Za predsednika je bil izvoljen g. prof. Josip Hubad, za podpredsednika g. drd. m. d. Jarec, za tajnika g. Danilo Majarón in France Podgornik, za denarničarja stud. jur. g. Šk. fic, za arhivarja akad. g. Janez Šubic, za odbornika stud. phil. g. Karlo Štrekelj, za revizorje pa gg. stud. jur. Ivan Gregorič, stud. phil. Mate Suhač in stud. jur. Aleksander Hudovernik. Sklenil je zbor, da se izreka vsem tistim gospodom, ki so pristopili k društvu kot podporniki presrčna zahvala, kakor tudi sl. uredništvu „Slovenskega Naroda“, ki je blagovolilo brezplačno naznanjati društvene shode. Iz tega kr. tkega poročila lahko vidite, da je društvo krepko delovalo v preteklem letu. Želimo pa, da bi to društvo slovenski rodoljubi po svoje moči podprali ter posnemali óne narodnjake, ki so k društvu uže pristopili kot podporniki. Podpornina znaša le 2 gid. na leto.

— r —

Donacije sivarji

— (Volitev za državni zbor) na mesto pokojnega grofa Barbo bode po novem letu, dné 3. januarja.

— (Kuhnovcev) drugi bataljon se je v nedeljo zjutraj uže ob štirih sem pripeljal. Več o prihodu in počestitvi bataljona poročali bodemo jutri, ker danes manjka prostora.

— (Narodna čitalnica novomeška) bo imele v nedeljo 13. decembra t. l. ob 4 uri popoldne svoj letni občni zbor, pri katerem se bo volil za prihodnje leto nov odbor, pa tudi nov predsednik namesto umrlega čast. g. grofa Barbo. Vsi čast udje so uljudno vabljeni, da se obilno udeležo volitve.

Odbor čitalnični.

— (Umrli) je na Dunaji g. Leopold Kordeš, čegar ime je starejšim našim rojakom dobro znano. Pokojni, nekdanj rodoviten

in v domovini priljubljen namšk belatrist, je bil več let tudi urednik „Lubacher Zeitung.“

— (Razpisano) je mesto c. kr. notaria v Kranji, mesto c. kr. koncipista pri finančnem ravnanstvu v Ljubliani in mesto poštnega opravnika v Gorenjem Logatcu.

— (Stara mizerija) zimska se je letos zopet pričela. Kakor druga leta, tako se zopet letos nič ne skrbi, zdaj ko je sneg na debelo zapal, da bi se tudi po predmestjih vsaj malo poa naredilo. Po gospodski ulici in po družih, kjer se gospoda vozi, se strašno marljivo sneg proč spravlja, a da bi slavna magistratna gospoda poslala kacega delavca z lepato tudi v predmestja, tega Bog ne daj.

— (Potres) in sicer precéi hud je bil 4. dan t. m. okolo 7. ure zjutraj v Žužemberku.

— (Močnega jelena) so dné 6. t. m. ustrelili na lovu sosesk Krčina in Pravoje, ki je lastnina g. Škofica in g. Janko Krsnika z Brda. „Ta redki slučaj“, tako se nam piše z Brda, „zasluži, da ga zabeležite v svojem listu, ker pri nas najstarejši ljudje ne pomnijo divjih jelenov.“

— (Iz Čateža pri Brežicah) se nam poroča, da je tam dné 2. t. m. popoldne okolo 3. precej velika volkulja na dvorišče kmeta J. Vovka se priplazila, ki zgrabi kol, ko volkuljo zagleda in ž njim po ujej udriha, da mrtva obleži. Drugi dan jo je pa v Krško k okrajnemu glavarstvu odpeljal in za talijo prosl.

— („Jadranski glasovi“) pokojnega Haidriha se še vedno razpošiljajo; kdor jih želi, naj se obrne na g. Val. Kosovelja v Črvciah na Vipavskem Prozi se ob jednem vse čé gg. poverjenike, študente, kakor druge naročnike in posamezna društva, kojim se je dotični zvezek poslal, naj bi blagovolili poslati svoj znesek čim prej mogoče.

Zahvala.

Gospod Fran Marinšek je daroval ob priliki ognja v hiši št. 37 tukajšnje požarne straži 15 gid. in gospod Jožip Kaiba 5 gid., za kojoj podporo najtopeljšo zahvali izreka (574)

Poveljništvo prostovoljne požarne straže v Škofjeji Loki dné 6. decembra 1879.

Županstvo v Sežani

naznanja, da so semnji za živino kakor dozda 12. dan vsacega meseca odprti. (575)

Županstvo v Sežani, dné 9. decembra 1879.

Proda se 1100 komadov

lepih 4-1 m. dolgih (13' 23 do 95 cm. (9" do 36") močnih

smrekovih in jelčnih hlodov za razžaganje.

Natančneje pové g. gozdar A. Röthel v Kopacenci poleg Škofjej Loke na Kranjskem. (565-2)

Razglas.

Kovačnica,

preskrbljena s potrebnim orodjem in dobrim zaslužkom, daje se v Borovnici pod dobrimi pogoji v najem. (569-2)

Prednost imajo kovači-zivinozdravniki. Prosilci naj se ustmeno ali pisмено oglasijo pri posestniku J. M. št. 9 v Borovnici.

Loterijske srečke.
 V Gradci 6. decembra: 23 43. 29 77. 66.
 Na Dunaji 6. decembra: 65 74. 49. 13 53.
 Dunajska Borza 9. decembra
 Enotni drž. dolg v bankovcih 75 gld. 40 k.
 Enotni drž. dolg v srebru 70 " 35
 Zlata renca 80 " 75

1860 drž. posojilo	131	"	30
Akcije narodne banke	86	"	—
Kreditne akcije	279	"	50
London	116	"	55
Srebro	—	"	—
Napol.	9	"	30 1/2
C. kr. cekini	5	"	4
Državne marke	57	"	7

Nove vozne liste
 za železnice
 prav po nizke ceni priporoča
 „Národná tiskarna“ v Ljubljani.

8. decembra:
Evropa: Fürgar iz Grada. — Pri Englhof r. Grad. — Fabiani iz Sevnice. — pl. Garzaroli iz Senož. — Freys iz Mil. na. — Polak iz Maribora. — Mnkuš. Krassa, Glass, Bock, Heiman, Winter iz Dunaja. — Heise, Obmanovič iz Grada. — Pri bavarskem dvoru: Hoffer, Schönfeld, Brückner iz Dunaja. — Ferjan, Oršič, Gregorič iz Ljubljane.

Gastlove kri čistilne pile.

Uže dvajset let sijajno skušene in od zdravnikov priporočene, da se ž njimi odpravi putika in revmatizem, zasedena slaba sôkrovica, sleza, ostra kri, zlata žilja, neslast do jedi, naval krvi, omotica, slabost na jetrah in žolci, in poznejše uplivanje po zdravljenji z živim srebrom. Pri ženskih mesečnih nerednostih uplivajo te pile dobrodejno, odstranjuječe in zdrav jajoče.

Škatljica z okolo 80 komadov 50 kr. av. velj.

Te pile so posladkorjene in odlični zdravniki priporočajo jih kot najboljše kri čistilno dristilo.

Ker zadostuje jedna škatljica za zdravljenje 2 do 3 tedne, — tedaj so Gastlove pile tudi najcenejše zdravilo.

Gastlov kri čistilni čaj

v zavrtkih po 30 in 50 kr. av. velj.,

baš tako dober zoper vse zgorenje bolezni.

Pravi dobi se v glavni zalogi lekarja P. Birnbacherja „zum Obelisk“ v Celovci. (552—4)

Gastlove prave kri čistilne pile in čaj ima v zalogi nadalje: v Ljubljani V. pl. Trnkocy, lekarnar; v Postojni A. Leban, lekarnar; v Kranji K. Šavnik, lekarnar; v Logatci Al. Skala, lekarnar.

Da se p. n. občinstvo obvaruje oškodovanja s ponarejevanjem svojih izdelkov prosi se, da se pazi na poleg stoječe varstveno protokolirano znamenje.

C. kr. izključ. avstr. in kr. ogerska priv.

repinčeva kvint-esenca!

Najizvrstnejše sredstvo, da pospešuje polno rast las in brade, ki se celo na golih mestih dá z izvrstnim uspehom rabiti. Mnogo priznanje je došlo. Cena gld. 1 av. v.

Z zgorenje esence je izključno samo pri meni narejena

pomada ali olje od ljubja kineškega drevesa za rabo, vsaka druga pomada samo ovira uplivanje. 1 lonček gld. 1, 1 flacon olja gld. 1. 1 kos cosmétique iz ljubja od kitajskega drevesa 50 kr.

Orientalni ekstrakt cvetličnega mleka, cena gld. 1 av. v.

Narejen po prestarem izvornem receptu. Nedosegljivo sredstvo za ohranjenje in odstranjenje vseh pomanjkljivosti na polti, in odpravlja sinje, ogrece, bakrene madeže, pege, mozolce. Da se uspeh doseže, naj se rabi mlijto od cvetličnega mleka, 1 kos 30 kr.

Hair-Milkon (mleko za omlajenje las)

ima to čudovito lastnost, da daje sivim in belim lasem prvotno barvo. Uspeh se pokaže v 8 do 10 dneh. Samo jedno poskušnjo velja, pa se bode vsakdo preveril, kako izvrstno upliva to jedino sredstvo. Cena sklenici gold. 2.50.

Protokolirana varstvena marka.

Te specialitete ima prave v glavni zalogi samo:

J. PATERNOSS, parfemér in lastnik več c. kr. privilegijev na Dunaji, I., Spiegelgasse Nr. 8.

Navod za rabo je priložen v več jezicah.

Vnanje naročbe izvršujó se s poštnim povzetjem ali pa s pripisanim svoto, točno, ter se za zavoj uračuna 10 kr. (502—4)

Zaloga v Ljubljani pri Ed. Mahr-u, parfemérn.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

(520—4)

FILIPA NEUSTEINA,

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisotó spričeval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za čiscenje krvi leško odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, žilici, boleznih prsnih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ bolezni. Ta pila je najbolj in najcenejši izdelek te bice. 1 valar, 8 škatljic, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatljice 15 kr.

Beaume' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjenje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., majhen 1 gld.

Dr. Cailmanna lasno barvilo, popolnem neskodno, dá osivelu lasu vsako barvo (crno, rjavno, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, dá koži gladnost, mehko, (belo ali rožo), a 1 gld. in a 50 kr.

Damascenska cvetlična crème za finost kosti kože gld. 1.40.

Demascensko cvetlično milo a 55 kr.

Gušni duh, najbolje sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za tebenje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

Victoria zobni prah, najbolje sredstvo za čiscenje zob a 35 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljenju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najbolje in svežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najbolje sredstvo zoper naduho. 25 kosov 1 gld.

Quebracho izlecek priporočata dr. Scoda na Dunaji in dr. Penzold v Erlangenu zoper naduho a gld. 1.—

Guaco - prilepek zoper raka, gnjilobo ran. 3 gld.

Guaco - tinktura zoper vse hudo kvarjenje krvi, prehlajenja v zelodci itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco - mazilo, katero vse bolezine odnamaze. 3 gld.

Guaco - esenca zoper gnjilobo in bolečine v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Hallerjeve jodne pastile nadomeščajo popolnem kitovo salo. Te jodne pastile ozdravijo bramorje, zastarelo siphilis, bolezine v glavi, zlezah in na očeh. 1 skrinjica 60 kr.

Injecion cadelle. ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov. 1 gld. 60 kr.

Albuminat od zezeza, najuspešnejše zdravilo bledenic, rekonvalescentom in bolnim na živcih itd.; uže brez malo dnij se čuti, kako albuminat od zezeza vpliva. 1 gld. 50 kr.

Dr. Heiderjev zobni prah, 35 kr.

Kumys, najbolje sredstvo zoper slabo prebavljenje, drisko, ponehanje moči, shušavanju in sušici. Cena jedne sklenice 80 kr.

Menthin, najbolje zdravilo za želodec, potolaži kró, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda. 50 kr.

Margaritte - bonboni zoper kašelj, 30 kr.

Orellion, dobro zoper vse ušesne bolezni, proti gluhosti, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najnernejše zobne bele ko biser. 70 kr.

Po - ho, iz Kine prinesen, olajša takoj najhujšo migreno in bolečine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin je najbolje sredstvo zoper sinje, daje koži liljno in rozno barvo. a 1 gld. 50 kr. in a 80 kr.

Royerjevo hemeroidialno mazilo, tem priporočeno, katere hemeroide nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salyel - antisutin, proti sitnemu potenju rok in nog. a 50 kr.

Salyelno milo, najbolje in najcenejše milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile, za votle zobe najbolje sredstvo. 25 kr.

Storax - creme, čudovito pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Winski - papir, proti nahodu, prsnemu kataru, prehlajenju v vratu in hrupi. 1 gld. 20 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih planinskih zelišč; olajša takoj vsak kasej in prano bolezen. 70 kr.

Aromaticen duh zoper trganje po udih, priporočen vsem, ki imajo putiko ali revmatizem. 70 kr.

Vedno v zalogi je: **Kondensirano švicarsko mleko** a 55 kr. **Nestlejeva otročja moka** a 90 kr. **Dr. Golljev jedini prah** a 84 kr. **Poppova anaterinina ustna voda** a 1 gld. 40 kr. **Liebigov mesni ekstrakt** jeden četrt funta 80 kr. **Dr. Pfeffermannova zobna pasta** a 1 gld. 25 kr. **Poltova resedna pomada** a 1 gld. 50 kr.

Veliko skladišče **parfemerij, mila, pomad** itd. prvih pariških firm. — **Čokolade** francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — **Pravi ruski čaj** a 1 gld. jeden četrt funta. — Skladišče vsakojakih **instrumentov** za zdravljenje, kakor **samoklistiri, brizgalnice, bandaže** itd. jako ceno. — Velika zaloga **zobnih krtacic, smink** in drugih **toaletnih reči**. — Priporočamo p. n. občinstvu **zdravila v posladkorjene oblike**, kakor **kinin, kopaiva, doverski prah, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno ogljenokisla soda, magnezija** itd. po najnižji ceni. — Najznannejše **specialitete farmacije in parfemerije, francoske, angleske, ameriske, nemške, švajcarske in avstrijske** se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorujemo posebno na knjigo: „**Dr. Boll's Schönnheits- und Gesundheitspflege**“ cena 30 kr.

Pivo od zezeza, boljše in zdravjeje, nego vsi drugi sladni izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Ni razpošiljamo ali pr. ti gotovini ali poštneju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.